

Valtuutettu Mari-Johanna Vähäsarjan ym. valtuutettujen aloite tienvarsien hyödyntämisestä Raision biodiversiteetin vahvistamisessa

Kaupunginvaltuusto 09.03.2026 § 40
336/11.00/2026

Valtuutettu Mari-Johanna Vähäsarja jätti seuraavan aloitteen:

Luontokato on yksi aikamme vakavimmista ympäristöhaasteista, ja sen vaikutukset näkyvät sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Suomessa joka yhdeksäs laji on uhanalainen ja noin puolet luontotyypeistä on vaarantuneita. Perinneympäristöistä on kadonnut yli 99 %, ja pölyttäjien elinympäristöt ovat kaventuneet nopeasti. Varsinais-Suomessa luontokadon keskeisiä ajureita ovat rakentamisen paine, perinnebiotooppien väheneminen, vieraslajien leviäminen sekä avoimien niittyjen ja kotojen katoaminen.

Raisiossa, kuten muissa kaupungeissa, pienilläkin viherkaistoilla, tienvarsilla ja liikennealueiden reuna-alueilla on yhä suurempi merkitys ekologisina käytävinä ja askelkivinä lajeille. Lyhyeksi leikattu nurmikko tarjoaa hyvin vähän ravintoa tai elinympäristöä pölyttäjille ja muille hyönteisille, kun taas niityt ja perinnekasvillisuusalueet lisäävät tutkitusti lajikirjoa ja tukevat ekosysteemien toimivuutta. Niittyjen perustaminen on myös kunnossapidon näkökulmasta kustannustehokasta, sillä ne vaativat vähemmän hoitoa kuin jatkuvasti leikattavat nurmialueet.

Kunnilla on merkittävä vastuu luontokadon pysäyttämisessä. Ne hallinnoivat laajoja viheralueita ja voivat päätöksillään vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen suoraan. Sekä kansalliset että kansainväliset biodiversiteettiohjelmat korostavat kuntien roolia ekologisten verkostojen ylläpidossa ja ennallistamisessa. Kaupunkien viheralueet toimivat paitsi luonnon monimuotoisuuden turvaajina myös tärkeinä lähiluonnon virkistysympäristöinä. Tämä näkyy myös tuoreessa Varsinais-Suomen mielen hyvinvointi -kyselyssä (2025), jonka mukaan 80 % raisiolaisista aikuisista pitää luontoa ja lähivirkistysalueita erittäin tärkeinä mielenterveydelle.

Ehdotankin, että Raisio selvittää mahdollisuudet hyödyntää tienvarsia, liikennealueiden reuna-alueita sekä muita vastaavia kunnallisia viherkaistoja niittyinä ja perinnekasvillisuuden alueina. Tämä vahvistaisi kaupungin biodiversiteettiä, tukisi pölyttäjiä ja muita hyönteisiä, lisäksi perinnekasvien esiintymistä ja vähentäisi ruohonleikkuun tarvetta. Samalla kaupunkilaisten esteettinen viihtyisyys paranisi, kun palaneen ruohon ja vieraslajien sijasta kaupunkilaiset voisivat nauttia monimuotoisista, kukkivista kasvustoista. Sopivilla lajivalikoimilla ylläpitoa tarvitaan vain vähän, sillä perinnekasvit siementävät tehokkaasti sopivissa olosuhteissa.

Monimuotoinen, vihreä ympäristö lisää tutkitusti koettua turvallisuutta, rauhoittaa ja parantaa viihtyvyyttä. Niityt ja perinnekasvillisuusalueet ovat konkreettinen, näkyvä ja kustannustehokas tapa vahvistaa Raision ekologista kestävyyttä ja tukea asukkaiden hyvinvointia.

Esitän, että Raisio selvittää:

1. Mitkä tienvarsialueet ja muut hyödyntämättömät viherkaistat soveltuvat niityiksi tai perinnekasvillisuuden alueiksi.

2. Millaisia ekologisia hyötyjä muutoksella voidaan saavuttaa, erityisesti pölyttäjien, hyönteisten ja perinnebiotooppien näkökulmasta.
3. Miten muutos vaikuttaisi kunnossapidon kustannuksiin
4. Miten ratkaisu vaikuttaisi kaupunkilaisten viihtyvyyteen ja yleiseen kaupunkikuvaan.

Tavoitteena on luoda Raisiosta entistä luonnonläheisempi, ekososiaalisesti kestävä ja viihtyisä kaupunki, joka toimii esimerkkinä luontokadon torjunnassa ja kaupunkiluonnon vahvistamisessa.

Raisiossa 9.3.2026

Mari-Johanna Vähäsarja ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Eveliina Tyyskänen

Aarre Lehtonen

Juha Jormanainen

Emma Lindqvist

Niko Toivonen

Kari Kannisto

Kimmo Kosonen

Jonna Mero

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.